

قانون اساسنامه مرکز منطقه‌ای همکاری دستگاه‌های مبارزه با فساد و
 نهادهای نظارتی (آمبودزمانی) کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی
 (اکو)

مصوب ۱۳۹۴/۹/۲۹

درباره‌ی قانون

«لایحه اساسنامه مرکز منطقه‌ای همکاری دستگاه‌های مبارزه با فساد و نهادهای نظارتی (آمبودزمانی) کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اکو)» بنا به پیشنهاد معاونت حقوقی رئیس‌جمهور در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱ هیئت وزیران به تصویب رسید و برای طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه‌ی توجیهی این لایحه آمده است: با عنایت به لزوم ارتقای همکاری بین‌المللی و منطقه‌ای از طریق نهادهای ملی مبارزه با فساد و ضرورت هماهنگی دستگاه‌های مبارزه با فساد و نهادهای آمبودزمانی کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اکو) از طریق راه‌اندازی مرکز منطقه‌ای و ارائه‌ی الگویی موفق در سطح منطقه و ارائه‌ی آن به سایر کشورها، این لایحه برای طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۳ این لایحه را جهت بررسی به کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس به عنوان کمیسیون اصلی ارسال کرد که کمیسیون مذکور با اصلاحاتی، این لایحه را در جلسه‌ی مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۹ به تصویب رساند و گزارش آن را به مجلس ارائه کرد. این لایحه در تاریخ ۱۳۹۴/۹/۲۹ در صحن علنی مجلس مطرح و با اصلاحاتی به تصویب نمایندگان رسید و برای طی روند قانونی مذکور در اصل (۹۴) قانون اساسی، به موجب نامه‌ی شماره ۲۵۴/۷۱۱۹۳ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲ به شورای نگهبان ارسال شد. شورای نگهبان با تشکیل جلسه در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۳ این مصوبه را بررسی کرد و مفاد آن را مغایر با موازین شرع و قانون اساسی ندانست و نظر خود در این خصوص را طی نامه‌ی شماره ۹۴/۱۰۲/۵۰۴۸ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۳ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۴/۹/۲۹

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۴/۱۰/۲۳

ماده واحده - اساسنامه مرکز منطقه‌ای همکاری دستگاه‌های مبارزه با فساد و نهادهای

نظارتی (آمبودمانی) کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اكو) مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده به شرح پیوست، تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره- در اجرای مواد (۱۴) و (۱۷) اساسنامه^۱ رعایت اصول یکصد و سی و نهم (۱۳۹) و هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

اساسنامه مرکز منطقه‌ای همکاری دستگاه‌های مبارزه با فساد و نهادهای نظارتی (آمبودمانی) کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اكو)

مقدمه:

...

ماده ۱- ...

ماده ۳- اهداف:

اهداف مرکز شامل موارد زیر است:

۱- تقویت اقداماتی به منظور پیشگیری و مبارزه با فساد به شکلی مؤثرتر و کارآمدتر

۲- تشویق سیاست‌های مبارزه با فساد و نظارتی (آمبودمانی) کشورهای عضو

۳- ...

۹- انجام مطالعه و تحقیق در خصوص چالش‌های ناشی از فساد و ارائه راهکار و نیز

تبادل تجربیات مرتبط با مبارزه با فساد از طریق بهبود و تشویق فعالیت‌های آمبودمانی

۱۰- ...

۱. مواد (۱۴) و (۱۷) اساسنامه مرکز منطقه‌ای همکاری دستگاه‌های مبارزه با فساد و نهادهای نظارتی (آمبودمانی) کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (اكو)، مصوب ۱۳۹۴/۹/۲۹ مجلس شورای اسلامی: «ماده ۱۴- حل و فصل اختلافات:

۱- کشورهای عضو تلاش خواهند کرد تا اختلاف‌های ناشی از تفسیر یا اجرای این اساسنامه را از طریق مذاکره حل و فصل کنند.

۲- هر اختلافی بین دو یا چند کشور عضو در مورد تفسیر و اجرای اساسنامه که نمی‌توان آن را از طریق مذاکره در مدت زمان متعارف حل و فصل نمود، بنا به درخواست یکی از کشورهای عضو مزبور به مجمع ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۱۷- اصلاح:

۱- هر کشور عضو می‌تواند از طریق دبیرخانه پیشنهادهای ارائه‌شده برای اصلاح یا بازنگری این اساسنامه را به مجمع تقدیم نماید.

۲- پس از تأیید اکثریت دوسوم شورای اجرایی، بازنگری یا اصلاحات پیشنهادی جهت تأیید نهایی به مجمع تقدیم خواهد شد. لازم‌الاجراء شدن هر اصلاحیه مشروط به تأیید مجمع است.»

دیدگاه مغایرت

در بند (۹) ماده (۳) این مصوبه استفاده از واژه‌ی «آمبودزمانی» بدون استفاده از معادل و عبارت فارسی آن، مغایر با اصل (۱۵) قانون اساسی است؛ زیرا طبق این اصل، اسناد و مکاتبات و متون رسمی باید به زبان و خط فارسی باشد. بنابراین از آنجا که قوانین مصوب مجلس از مصادیق اسناد و متون رسمی است، استفاده از این واژه بدون ذکر معادل فارسی آن مغایر اصل مزبور است. برای رفع این ایراد لازم است همانند عنوان این مصوبه و بند (۲) ماده (۳) آن، ابتدا معادل فارسی واژه‌ی «آمبودزمانی» یعنی «نظارتی» نوشته شود و سپس واژه‌ی «آمبودزمانی» در پرانتز ذکر شود.

نظر شورای نگهبان

تذکر: در بند (۹) ماده (۳)، همانند عنوان لایحه و بند (۲) ماده (۳)، ابتدا واژه «نظارتی» نوشته شود و سپس عنوان آمبودزمانی در پرانتز ذکر گردد.

نظر نهایی شورای نگهبان

مصوبه مجلس در خصوص لایحه اساسنامه مرکز منطقه‌ای همکاری دستگاه‌های مبارزه با فساد و نهادهای نظارتی (آمبودزمانی) کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی (ا.ک.و)، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

تذکر:

- در بند (۹) ماده (۳)، همانند عنوان لایحه و بند (۲) ماده (۳)، ابتدا واژه «نظارتی» نوشته شود و سپس عنوان آمبودزمانی در پرانتز ذکر گردد.